METSÄTALOUS

Tiehankkeet sitovat valtion varoja usealle vuodelle. Valtio haluaa säästöpaineiden vuoksi rajoittaa tulevien vuosien rahoitusta. **METSÄJOHTAJA ANNA RAKEMAA, SUOMEN METSÄKESKUS**

Metsätien perusparannus nostaa tukin hintaa

Kunnostettu metsäautotie lyhentää kelirikkoaikaa ja nostaa tukin kantohintaa 3–5 eurolla. Tiehankkeeseen ryhtyminen vaatii kuitenkin tiekunnan aktiivisuutta.

PEKKA FALI

Kolmikannan metsätiellä puusto oli vallannut ojat. Kaivinkoneella ojia kaivaa Juha Muikku urakoitsija Janne Kallisen firmasta. Tiehankkeen sopimukseen kuului, että urakoitsija poisti puuston puupalkalla ja välitti sen energiapuuksi.

Kolmikannan metsätien varrella on 51 tilaa ja 44 maanomistajaa.

TYRNÄVÄ (MT)
Kolmikannan metsätie Tyrnävän Ala-Temmeksessä on sen verran kuoppainen, ettei sinne ole henkilöautolla asiaa. Painaumat ja maakivet repisivät öljypohjaa.

Metsäautotie on rakennettu 1980-luvulla.

”Silloin alueella tehtiin paljon hakkuita ja muita metsänhoitotöitä. Nyt 30 vuoden kuluttua hakkuut ovat jälleen ajankohtaisia”, tiehoitokunnan puheenjohtaja **Olavi Ojanperä** kertoo.

Märällä säällä tiessä on pehmeitä kohtia, ja betonirummut ovat paikoin murentuneet.

On siis peruskorjauksen aika.

Ensin raivataan tienpenkan puusto, sitten kaivetaan ojat. Tienpinta höylätään ja siihen ajetaan uusi murske.

Peruskorjauksen ansiosta kelirikkokausi lyhenee, jolloin leimikosta voi syksyn ja kevään puupula-aikaan saada hyvän hinnan.

Metsäpalveluasiantuntija **Mikko Jussila** Otso Metsäpalveluista arvioi, että kantohinta nousee 3–5 euroa kuutiolta.

Ojanperä tosin huomauttaa, että metsänomistajan saama mahdollinen lisähinta kuluu tiemaksuihin.

12 euroa metriltä

Otson koordinoiman tiehankkeen kustannusarvio Kolmikannan metsätiellä on 142 000 euroa. 11,8 kilometrin pituisella tiellä se tekee 12 euroa metriltä.

Kustannukset jakautuvat tieyksiköiden mukaan. Mitä enemmän maata tien varrella omistaa ja mitä kauempana maat sijaitsevat tien alkupäästä, sitä enemmän tienhoito maanomistajalle maksaa.

”Usein on niin, että halukkuutta tien käyttöön löytyy, mutta maksajia ei niin helposti”, Ojanperä toteaa.

Perusparannuksesta päättää tiekunta, johon kaikki tieosakkaat kuuluvat. Kolmikannan metsätien tapauksessa enemmistö kannatti sitä.

Yksityiset metsänomistajat saavat tien perusparannuksen kustannuksista 40–60 prosenttia takaisin kemeratukina. Pohjois-Suomessa tuki on Etelä-Suomea suurempi. Pohjois-Pohjanmaalla perusparannusta tuetaan 50 prosentilla.

Kemera-asetuksen mukaan tukea saa yli 500 metriä pitkille tieosuuksille, mikäli alueen kestävä vuotuinen hakkuumäärä on vähintään kolme kuutiometriä hehtaaria kohti.

Jos suunniteltu vuotuinen hakkuumäärä on sen alle, tien täytyy olla vähintään 800 metriä pitkä, jotta sille voidaan myöntää tukea.

Tienpito helpottuu

Jussilan mukaan tien kunnostus nostaa myös kiinteistöjen arvoa. Ambulanssikin pääsee paremmin perille ja metsän virkistyskäyttö helpottuu.

”Ja metsästysporukka kiittää”, Ojanperä lisää.

Ennen kaikkea teiden kunnossapito helpottuu peruskorjauksen jälkeen.

Jussilan mukaan tie olisi hyvä lanata kerran vuodessa. Lisäksi tienpenkat pitäisi niittää 2–3 vuoden välein.

Hiussuonisto tärkeä

Jussila kuvailee metsäautoteitä hiussuonistoksi, joka on elintärkeä puuhuollon toimivuudelle.

Otso tekee yksityisteiden perusparannuksia Suomessa eniten, noin 1 500 kilometriä vuodessa. Jussilan mukaan määrä pitäisi tuplata, jotta puuta saataisiin kunnolla liikkeelle.

Hän kuitenkin pelkää, että valtion tuki tiehankkeille tulevaisuudessa vähenee.

SUVI NIEMI

Tiesuunnittelun tuki tiukassa

Infrastruktuurilla on suuri merkitys, jotta uudet investoinnit Suomeen ovat mahdollisia, sanoo Metsä Groupin pääjohtaja **Kari Jordan**.

”Siltoja, kulkuväyliä ja rataverkostoa pitää vahvistaa ja alemman tieverkon rahoitus turvata”, hän painotti alkuvuoden tulosjulkistuksen yhteydessä torstaina.

Metsäjohtaja **Anna Rakemaa** Suomen metsäkeskuksesta toteaa, että yksityisteiden rakentamiseen ja kunnostukseen maksetut tukieurot eivät ole merkittävästi vähentyneet parin viime vuoden aikana.

Kuitenkin puuntuotannon turvaamiseen tarkoitetut suunnitelmallisten hankkeiden tuet ovat tällä hallituskaudella vähentyneet.

12 miljoonan euron lovi

Vuonna 2011 niin sanotun raskaan kemeran hankkeita eli kunnostusojituksia, teiden rakennusta ja metsänuudistamista tuettiin 47 miljoonalla eurolla, tänä vuonna 35 miljoonalla.

”Tiehankkeet sitovat valtion varoja usealle vuodelle. Valtio haluaa säästöpaineiden vuoksi rajoittaa tulevien vuosien rahoitusta”, Rakemaa selittää.

Hänen mukaansa Suomessa on laajalti tarvetta metsäteiden perusparannuksille, mutta pelkästään tuen puutteen vuoksi niitä ei ole jäänyt tekemättä. Toistaiseksi käytettävissä oleva tukiraha on riittänyt kaikkiin tiehankkeisiin.

”Tiehankkeeseen ryhtyminen edellyttää aina aktiivisuutta tiekunnalta. Lisäksi sen on saatava hankkeen toteutukseen sopiva toimija ja urakoitsijat.”

SUVI NIEMI

METSÄTIET

Otso tekee eniten

Vuonna 2012 Suomessa rakennettiin uusia metsäteitä 705 kilometriä.
Metsäteiden perusparannuksia tehtiin 2 943 kilometrillä.
Otso metsäpalvelut on tekee Suomessa yksityisteiden parannuksia eniten, noin 1 500 kilometriä vuodessa.
Lisäksi niitä tekevät muun muassa metsäyhtiöt omilla maillaan sekä metsänhoitoyhdistykset.
Lähteet: Metsätilastollinen vuosikirja, Otso metsäpalvelut

Metsäfestival juhlisti viimeistä kertaa suomalaista metsää

Tapahtuman pääosassa oli musiikin ja taiteen lisäksi puurakentaminen

MÄNTYHARJU (MT)
Rannekkeen mukaan tämän pitäisi olla suomalainen festivaali, mutta tutut tuntomerkit puuttuvat.

Missä ovat hiekkakentälle pystytetty alumiinirakenteinen lava ja muoviset puutarhatuolit? Entä bajamajat ja mainoskyltit? Makkaraperunoiden sijaan tuoksuu metsä, asfaltin tilalla puu.

”This is northern paradise”, ilmoittaa purupolulla kannon nokassa kököttävä japanilaiskolmikko. Pohjoinen paratiisi.

Kolmatta kertaa järjestetystä Mäntyharjun Metsäfestivalista on tullut kansainvälisesti tunnettu vaihtoehtomusiikin ja taiteen tapahtuma.

186 artistin lisäksi viikonlopun keskiössä on metsä ja puu: Alueelta löytyy kotakylä, puiset baarit ja myyntikojut sekä hirsiset esiintymislavat. Ja tietysti puusauna. Rakennuksia on lähemmäs sata.

Vuosien suunnittelu

Kirvesmies **Miika “Lalli” Saari** on rakentanut suuren osan alueen rakennuksista. Hän on lopettanut työntuntien laskemisen kauan sitten.

“Alue oli täysi pöpelikkö. Suo, kuokka ja Jussi -meiningillä se on raivattu. Puut on kaadettu ja höylätty paikan päällä.”

Liitoksia on suunniteltu paperilla monta viikkoa.

“Niiden on oltava samaan aikaan kestäviä ja kustannustehokkaita”, kertoo kylpytakkiin sonnustaunut, **Hailisen Lassena** tunnettu tapahtumanjärjestäjä **Henri Geitel**.

”Kun budjetti on tiukka, on olennaista, maksaako liitos 4 vai 20 euroa.”

Tapahtuma on työllistänyt kesän mittaan paikallisia koneyrittäjiä. Hakettimet, kaivinkoneet, traktorit ja valtava kauhakuormaaja ovat mahdollistaneet rakentamisen.

“Diesel käryää. Tekniikkaa on raahattu paikalle 12 kuorma-autollista”, Saari ja Geitel kertovat.

VILLE SAARIKOSKI

Yöllä UV-koristeet eli dekot saavat metsän hohtamaan. Kuvan koristeet ovat Flowers of Life -ryhmän työtä.

Arc of Carnival -lavan hirsikupolien liitoksia suunniteltiin kaksi vuotta. Tikkailla Taneli Melkko, oikealla Mikko Orasuo.

Puusauna houkutteli saunojia vuorokauden ympäri.

Osa kypsyi, osa kiitti

Osa paikallisista on kypsiä meteliin ja omituiseen porukkaan. Useampi lähialueen asukas toivoo tapahtuman loppuvan. Toive toteutuu, sillä tapahtuma järjestettiin toistaiseksi viimeistä kertaa.

Muitakin mielipiteitä kuuluu. **Juha Väisänen** on tullut Hirvensalmelta kahden kilometrin päästä ja kertoo yllättyneensä – positiivisesti.

“Annetut lupaukset on pidetty. Eivät useimmat paikalliset tiedä, miltä täällä näyttää. Vaivannäön huomaa.”

Järjestäjille on selvää, miksi festivaali järjestetään kaupungin sijaan täällä.

“Suomalainen metsä on hieno ympäristö ja olemme siitä ylpeitä. Rakentaminen on vienyt viisi vuotta”, tuumii **Mikael Bres**. ”Toimitimme lippuja lähialueille, jotta alueella asuvat näkisivät, mitä on tehty.”

Tamperelainen **Matti Rajala** on ollut konemusiikkitapahtumissa sekä asiakkaana että myyjänä paistamassa kojussaan pihvejä.

47-vuotias Rajala ihmettelee, miksei Mäntyharjussa pidetä kiinni tämän kokoluokan tapahtumasta.

“Seinäjoki tukee kesätapahtumien järjestäjiä kaikin keinoin, vaikka heillä vasta järjestyshäiriöitä riittää. Eihän tässä varmaan ongelmaa olisi, jos Matti ja Teppo raikaisi yötä päivää”, Rajala naurahtaa.

Rakkaudesta lajiin

Sunnuntaina, viimeisenä festivaalipäivänä, aurinko helottaa ja DJ miksaa musiikin päälle Uuno Turhapuron kommentteja. Yleisöä naurattaa.

Järjestyksenvalvojat kuvaavat tunnelmaa rauhalliseksi: kiirettä ei ole.

Meteliin kyllästyneet pääsevät pian nauttimaan maaseudun hiljaisuudesta. Yleisö puolestaan hyvästelee Mäntyharjun metsän haikein mielin, viimeistä kertaa.

Järjestäjät eivät vielä aikoihin voi jättää metsää, sillä purkutöitä riittää.

“Haluamme tehdä jotain hienoa. Parasta on, kun saa rakentaa metsässä yhdessä ystäviensä kanssa”, kirvesmies Saari summaa. ”Tätä ei voi tehdä muuten, kuin rakkaudesta lajiin.”

TUULIKKI VIILO

Viranomaiset ja maan vuokra kaatoivat budjetin

Kiristyneet paikallisviranomaisten vaatimukset ovat tehneet tapahtuman järjestämisestä järjestäjien mukaan taloudellisesti kannattamatonta. Parimetristä metalliaitaa on alueen ympärillä kaksi kilometriä.

Viimeinen niitti oli paikallisen maanomistajan päätös nostaa lavaa ympäröivän maalueen vuokraa viisinumeroiseksi – järjestäjä **Henri Geitelin** mukaan yli tontin myyntiarvon.

“Tapahtumaa ei voinut siirtääkään. Tällaiset päätökset ratkaisivat, ettemme voi maksaa tekemästämme työstä itsellemme palkkaa”, hän toteaa.

Suunnitelmissa on jatkaa tapahtumaa Virossa.

TUULIKKI VIILO